

EDİTÖRLER KURULUDAN

Küresel ölçekte insan hareketliliğinin çok boyutlu yapısı, günümüzde yalnızca demografik ve ekonomik bir olgu olarak değil; aynı zamanda sosyal, kültürel, kurumsal ve politik süreçlerle iç içe geçmiş dinamik bir dönüşüm alanı olarak ele alınmaktadır. Uluslararası göçün hız kazandığı, zorunlu yerinden edilmenin arttığı ve göçmen toplulukların ev sahibi toplumlarla etkileşimlerinin derinleştiği bu dönemde, göç çalışmalarının disiplinlerarası bir perspektifle ele alınması daha da önem kazanmıştır. İnsan Hareketliliği Uluslararası Dergisi (International Journal of Human Mobility, IJHM), bu bağlamda göç olgusunu farklı düzlemlerde inceleyen akademik çalışmalar için önemli bir platform olma niteliğini sürdürmektedir.

Dergimizin Nisan 2026 sayısı, göçün ekonomik etkilerinden eğitim sistemlerine, kültürel pratiklerden kapalı kurumlara kadar uzanan geniş bir yelpazede insan hareketliliğinin farklı tezahürlerini ele alan çalışmalarla dikkat çekmektedir. Bu sayı, hem Türkiye bağlamında mikro düzey deneyimleri hem de küresel ölçekte makro düzey analizleri bir araya getirerek göç olgusunun çok katmanlı doğasını görünür kılmaktadır.

Bu sayıda yer alan makalelerden birisi olan Kayhan Öcal'ın "**Göç ve Ekonomik Zenginlik: Makro Düzeyde Yeni Bir Analitik Çerçeve**" başlıklı çalışması, uluslararası göç ile ekonomik zenginlik arasındaki ilişkiyi gelişmiş ekonomiler bağlamında ele almaktadır. Çalışma, literatürde yaygın olarak kullanılan tekil ekonomik göstergelerin ötesine geçerek Ekonomik Zenginlik Endeksi (Economic Wealth Index – EWI) aracılığıyla göçün ekonomik, sosyal ve kurumsal boyutlarını bütüncül bir çerçevede analiz etmektedir. G7 ülkelerini kapsayan panel veri analizi, uluslararası net göç ile ekonomik zenginlik arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğunu ortaya koymaktadır. Bu bulgu, göçün yalnızca işgücü arzı veya ekonomik büyüme gibi dar çerçevelerle sınırlı olmadığını; aynı zamanda kurumsal kapasite, insan sermayesi ve uzun dönemli kalkınma süreçleriyle doğrudan bağlantılı olduğunu göstermektedir. Bu yönüyle çalışma, göçün ekonomik etkilerine ilişkin literatüre metodolojik ve kavramsal açıdan önemli bir katkı sunmaktadır.

Alper Ateş ve çalışma arkadaşlarının Konya örneğini ele alan "**Göç, Gastronomi ve Kültürel Uyum: Mikro Düzeyde Mekânsal ve Ekonomik Etkileşimler**" başlıklı araştırması, geçici koruma altındaki Suriyelilere ait restoranların profillerini inceleyerek göç, ekonomi ve kültür arasındaki etkileşimi ortaya koymaktadır. Çalışma, restoranları yalnızca ekonomik bir faaliyet alanı olarak değil; aynı zamanda kültürel kimliğin yeniden üretildiği ve toplumsal etkileşimin gerçekleştiği mekânlar olarak değerlendirmektedir. Konya'daki Suriyeli girişimcilerin gastronomi üzerinden hem ekonomik uyum sağladıkları hem de kültürel sürekliliği korudukları gösterilmektedir. Yerel mutfak ile göçmen mutfağı arasındaki etkileşim, kültürel melezleşme ve uyum süreçleri bağlamında analiz edilmekte; restoranların sosyal uyum, ekonomik entegrasyon ve kültürel diplomasi açısından önemli işlevler üstlendiği ortaya konmaktadır. Bu çalışma, göçmen girişimciliğini ve kent içi kültürel dönüşümü anlamak açısından özgün bir katkı sunmaktadır.

Songül Pektaş ve Burak Can Kaya'nın müzik öğretmenleri üzerine gerçekleştirdiği "**Eğitim Sisteminde Göçmen Deneyimi: Öğretmen Perspektifi**" başlıklı çalışma, göçmen ve yabancı uyruklu öğrencilerin eğitim süreçlerinde karşılaşılan sorunları öğretmen perspektifinden ele almaktadır. Nitel araştırma yöntemiyle gerçekleştirilen çalışma, dil bariyerinin ve kültürel farklılıkların eğitim sürecindeki temel engeller olduğunu ortaya koymaktadır. Bu engellerin öğrencilerin akademik performansını ve özellikle müziksel gelişimlerini doğrudan etkilediği vurgulanmaktadır. Bununla birlikte, müziğin evrensel bir dil olarak farklı kültürler arasında köprü kurma potansiyeline sahip olduğu da dikkat çekmektedir. Çalışma, öğretmenlerin geliştirdiği çözüm önerileri üzerinden kapsayıcı eğitim politikalarının önemine işaret etmekte ve eğitim alanında göç olgusunun yarattığı dönüşümü anlamak açısından önemli bulgular sunmaktadır.

Ümit Ünsal Kaya'nın "**Politika ve Uygulama Arasında Köprü: Mülteci Eğitimi Üzerine Tematik Bir Sentez**" başlıklı çalışması, Türkiye'de Suriyeli mülteci çocukların eğitimi üzerine yazılmış doktora tezlerindeki önerileri tematik olarak analiz ederek politika ve uygulama arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktadır. Çalışma, mikro (birey), mezo (okul-toplum) ve makro (politika) düzeylerinde geliştirilen önerileri sistematik biçimde sınıflandırmakta ve bu önerilerin eğitim politikalarına nasıl dönüştürülebileceğini göstermektedir. Özellikle dil eğitimi, öğretmen destek mekanizmaları, okul temelli sosyal hizmetler ve çok kültürlü eğitim yaklaşımları gibi alanlarda öne çıkan öneriler, mülteci eğitiminin yapısal sorunlarına yönelik somut çözüm yolları sunmaktadır. Bu yönüyle çalışma, akademik bilgi üretimi ile politika tasarımı arasındaki boşluğu dolduran önemli bir katkı niteliğindedir.

Atik Aslan ve Mehmet Ateş'in Adana örneğini ele alan "**Kapalı Kurumlarda Göç ve Sosyal Uyum: Cezaevi Bağlamı**" başlıklı çalışması, göçmen mahkûmların sosyal uyum süreçlerini ve sosyal çatışmaya yatkınlık düzeylerini incelemektedir. Araştırma bulguları, dil eksikliği, ekonomik yetersizlik, ayrımcılık ve sosyal izolasyon gibi faktörlerin göçmen mahkûmların uyumunu zorlaştırdığını göstermektedir. Bununla birlikte, göçmen mahkûmların genel olarak düşük düzeyde çatışma eğilimi gösterdikleri ve çoğunlukla uyum odaklı davranışlar sergiledikleri tespit edilmiştir. Bu çalışma, göç ve suç arasındaki yaygın varsayımları sorgulamakta ve göçmenlerin kapalı kurumlarda deneyimledikleri sosyal süreçleri daha nüanslı bir biçimde ele almaktadır. Aynı zamanda, cezaevi politikaları ve rehabilitasyon süreçleri açısından önemli çıkarımlar sunmaktadır.

Nisan 2026 sayısında yer alan çalışmalar bir arada değerlendirildiğinde, göç olgusunun mikro, mezo ve makro düzeylerde nasıl şekillendiği açık biçimde görülmektedir. Ekonomik analizlerden kültürel pratiklere, eğitim politikalarından kurumsal yapılara kadar uzanan bu geniş yelpaze, insan hareketliliğinin tek boyutlu yaklaşımlarla açıklanamayacak kadar karmaşık bir yapı olduğunu ortaya koymaktadır.

Bu sayı, göçün yalnızca bir hareketlilik meselesi değil; aynı zamanda ekonomik dönüşüm, toplumsal uyum, kültürel etkileşim ve kurumsal yeniden yapılanma süreçleriyle doğrudan ilişkili olduğunu güçlü bir biçimde ortaya koymaktadır. IJHM, bu tür disiplinlerarası katkılar aracılığıyla göç çalışmalarına hem teorik hem de uygulamalı düzeyde katkı sunmaya devam etmektedir.

Bu sayının hazırlanmasında emeği geçen tüm yazarlara, değerlendirme süreçlerinde titizlikle katkı sunan hakemlere ve dergimizin akademik niteliğini gclendiren tüm paydaşlara teşekkür ederiz. İnsan hareketliliği alanındaki akademik tartişmaların derinleşmesine katkı sunmayı amaçlayan bu çalışmaların, hem literatüre hem de politika yapım süreçlerine işık tutmasını temenni ederiz.

Editörler Kurulu

Nisan 2026